

taxpoint

TAX POINT OF VIEW

INFORMATOR PODATKOWY FIRMY TAXPOINT · NR 44 · CZERWIEC 2017

W TYM NUMERZE:

1/ MLI - WIELOSTRONNY INSTRUMENT OECD

2/ DOKONYWANIE TRANSAKCJI Z FIRMAMI WYKRĘŚLONYMI Z REJESTRU PODATNIKÓW
VAT, A PRAWO DO ODLICZENIA PODATKU - OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚĆ UNII EUROPEJSKIEJ Z 31 MAJA 2017 R.

3/ ZMIANY W PROCEDURZE ZASKARŻANIA INTERPRETACJI INDYWIDUALNYCH

4/ MANIPULOWANIE CENAMI TOWARÓW W CELU ZANIŻENIA VAT
STANOWI NADUŻYCIE PRAWA

5/ KORZYSTANIE Z SAMOCHODÓW SŁUŻBOWYCH
W TYM M.IN. DLA CELÓW PRYWATNYCH - AKTUALNE ORZECZNICTWO NSA

1. MLI – WIELOSTRONNY INSTRUMENT OECD

7 czerwca w Paryżu ponad 70 państw, w tym Polska, podpisały wielostronny instrument mający służyć w walce z tzw. erozją bazy podatkowej i unikaniem opodatkowania (BEPS). „Multilateral Convention to Implement Tax Treaty Related Measures to Prevent Base Erosion and Profit Shifting” (MLI) to konwencja zmieniająca jednocześnie ok. 2 tys. umów o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartych między państwami-sygnatariuszami. Jest to swoista „nakładka” na te umowy, dzięki której możliwa będzie ich zmiana bez konieczności renegotjowania każdej z nich.

Instrument wdraża szereg postanowień dotyczących takich obszarów, jak:

- 1/ instrumenty hybrydowe (np. podmioty transparentne czy spółki o podwójnej rezydencji),
- 2/ nadużywanie postanowień konwencyjnych (np. transfery dywidend, zyski kapitałowe w przypadku spółek nieruchomościowych),
- 3/ unikanie powstawania stałej placówki - zakładu (np. w przypadku umów komisowych / agencji lub sztucznej fragmentaryzacji transakcji),
- 4/ poprawa rozwiązywania sporów (np. procedura wzajemnego porozumiewania się).

Instrument wejdzie w życie po jego ratyfikacji przez pierwszych pięciu sygnatariuszy, zgodnie z ich krajowymi procedurami ratyfikacji traktatów. W odniesieniu do danej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania wejdzie ona w życie, gdy obie strony danego porozumienia ratyfikują MLI oraz „upłynie pewien czas w celu zapewnienia jasności i pewności prawnej”.

Dla każdej ratyfikacji musi dodatkowo upłynąć trzy-miesięczny okres *vacatio legis*, przy czym przewiduje się, iż praktyczne zastosowanie znajdzie ona:

- w odniesieniu do podatku u źródła - do wypłat dokonywanych od 1 stycznia roku następującego po roku, w którym MLI weszła w życie dla strony o dłuższym okresie implementacyjnym,
- w odniesieniu do pozostałych podatków - po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie MLI dla drugiego z państw.

Każde państwo może złożyć zastrzeżenia w odniesieniu do określonych postanowień MLI lub wybranych umów, które miałyby zostać zmienione mocą MLI.

Szczegóły dotyczące instrumentu można znaleźć na stronie OECD (polska wersja konwencji jest w trakcie opracowywania): <http://www.oecd.org/tax/treaties/multilateral-convention-to-implement-tax-treaty-related-measures-to-prevent-beps.htm>

Będziemy Państwa informować o postępie prac ratyfikacyjnych, jednak już na obecnym etapie sugerujemy, by nowe zasady brać pod uwagę przy planowaniu transakcji o międzynarodowym wymiarze.

Na ewentualne pytania w tym zakresie chętnie odpowie **Katarzyna Knapik**

• katarzyna.knapik@taxpoint.pl • tel. 664 717 349 •

- zachęcamy do kontaktu!

2. DOKONYWANIE TRANSAKcji Z FIRMAMI WYKRĘSLONYMI Z REJESTRU PODATNIKÓW VAT A PRAWO DO ODLICZENIA PODATKU – OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚĆ UNII EUROPEJSKIEJ Z 31 MAJA 2017 R.

Zdaniem Paolo Mengozziego, Rzecznika Generalnego TSUE, odebranie prawa do odliczenia podatku tylko dlatego, że kontrahent, który wystawił fakturę, nie figuruje w rejestrze VAT, jest niezgodne z prawem unijnym. Rzecznik zauważył, że podatnik, któremu odmawia się odliczenia VAT, w przeciwieństwie do wykreślonego kontrahenta, który może odzyskać nieodliczony podatek po ponownym wpisie do rejestru, definitywnie traci prawo do odliczenia.

Sprawa dotyczyła rumuńskiej spółki, która nabyła usługi od podmiotu wykreślonego z rejestru podatników VAT. Zgodnie z prawem obowiązującym w tym kraju, podatnik pozbawiony jest prawa do odliczenia VAT, jeśli kontrahent, który wystawił fakturę, został wykreślony z rejestru z powodu nieskładania deklaracji podatkowych. Sąd rumuński zwrócił się jednak do TSUE o rozstrzygnięcie tej kwestii w świetle przepisów unijnych.

Paolo Mengozzi stanął po stronie spółki przyznając, że odmowa prawa do odliczenia VAT powinna mieć miejsce w wyjątkowych okolicznościach i dotyczyć jedynie oszustw podatkowych (np. gdyby spółka wiedziała lub mogła wiedzieć o nieuczciwej transakcji). Ponadto stwierdził, że zaniechanie sprawdzenia statusu kontrahenta nie może skutkować odmową prawa odliczenia VAT, ponieważ nałożyłoby na spółkę „domniemanie udziału w oszustwie podatkowym”, nawet gdyby udowodniła, że była to rutynowa transakcja biznesowa.

Głos rzecznika ma jedynie status opinii, ale w praktyce sędziowie Trybunału Sprawiedliwości bardzo często kierują się nimi przy wydawaniu wyroków.

Stanowisko rzecznika jest również istotne w kontekście zaostrożającego się kursu polskiego fiskusa, przejawiającego się m.in. w wykreśleniu od początku roku z rejestru VAT prawie 56 tys. podatników. Byłoby dobrze, gdyby wpłynęła ona na kształtującą się praktykę organów podatkowych w Polsce.

W Polsce status kontrahenta można sprawdzić w wyszukiwarce Portal Podatkowy, która prowadzona jest przez Ministerstwo Finansów.

Na ewentualne pytania w tym zakresie chętnie odpowie **Grzegorz Białowas**

• grzegorz.bialowas@taxpoint.pl • tel. 12 626 73 10 •

- zachęcamy do kontaktu!

3. ZMIANY W PROCEDURZE ZASKARŻANIA INTERPRETACJI INDYWIDUALNYCH

1 czerwca br. weszła w życie ustawa o zmianie ustawy - kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw, wprowadzająca m.in. zmiany w zakresie zasad zaskarżania interpretacji indywidualnych do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Pierwsza z nich polega na likwidacji instytucji wezwania organu do usunięcia naruszenia prawa. W praktyce oznacza to, iż podmiot niezadowolony z wydanej przez organ interpretacji indywidualnej nie będzie już musiał wzywać organu do usunięcia naruszenia prawa żeby skutecznie wnieść skargę do sądu. Wezwanie takie na ogół nie przynosiło efektu i jedynie przedłużało postępowanie. Obecnie strona może wnieść skargę w 30-dniowym terminie liczonym od dnia doręczenia jej skarżonej interpretacji.

Co istotne, termin ten będzie zachowany także wtedy, gdy przed jego upływem strona wniesie skargę wprost do sądu administracyjnego. Jest to o tyle ważne, że zgodnie z ogólną zasadą skargę wnosi się do sądu administracyjnego za pośrednictwem organu, który wydał zaskarżony akt. W praktyce zmiana ta pozwoli uniknąć sytuacji, w których skarga była odrzucona jako wniesiona po terminie, ponieważ na skutek błędu skarżący wysłał skargę bezpośrednio do sądu, zamiast do organu. Sąd zobowiązany był co prawda do odesłania skargi do organu, jednak czynił to z reguły już po upływie przewidzianego prawem terminu na wniesienie skargi, co skutkowało jej odrzuceniem.

Powyższe zmiany w przepisach mają zastosowanie do interpretacji wydanych po 31 maja 2017 r.

Ustawa wprowadza również szereg zmian w postępowaniu administracyjnym, takich jak możliwość milczącego załatwienia sprawy, postępowanie uproszczone i mediacyjne, a także rozstrzygnięcie wątpliwości zarówno co do treści normy prawnej jak i stanu faktycznego na korzyść strony. Będziemy Państwa informować o tych nowych rozwiązaniach.

Na ewentualne pytania w tym zakresie chętnie odpowie **Aleksandra Dyrek-Orlando**

• aleksandra.dyrek@taxpoint.pl • tel. 531 797 300 •

- zachęcamy do kontaktu!

4. MANIPULOWANIE CENAMI TOWARÓW W CELU ZANIŻENIA VAT STANOWI NADUŻYCIE PRAWA

Sprzedaż zestawu, w którym cena towaru ze stawką 23 proc. VAT jest zniżona, a cena innego ze stawką 5 proc. jest zawyżona, to sztuczne działanie mające na celu osiągnięcie korzyści podatkowej – orzekł NSA w wyroku z 26 maja 2017 r., sygn. akt I FSK 1944/15.

Sprawa dotyczyła firmy handlującej e-papierosami. Sprzedawała je w zestawach z książkami. Fiskusowi nie spodobało się to, że w takim zestawie papieros kosztował tylko złotówkę, choć cena jego zakupu wynosiła 20-30 USD. Z kolei cena książki dochodziła nawet do 200 zł, choć koszt jej nabycia to tylko 9 zł.

Zastosowaną przez spółkę metodę kalkulowania podstawy opodatkowania VAT zakwestionował dyrektor urzędu kontroli skarbowej, a następnie również dyrektor izby skarbowej. Obaj uważali, że spółka celowo zaniżyła cenę papierosów objętych wyższą, bo 23 proc. stawką VAT, a zawyżyła cenę książki opodatkowanej 5 proc. VAT.

Spółka przekonywała, że podjęte przez nią działanie to element strategii marketingowej oraz chęć przyciągnięcia do siebie klientów. Argumentację firmy za mało wiarygodną uznała nie tylko skarbowka, ale również WSA w Łodzi i NSA. Potwierdziły, że celem spółki było uzyskanie korzyści poprzez obniżenie wartości towaru opodatkowanego stawką podstawową i zwiększenie wartości towaru opodatkowanego stawką preferencyjną. Takie manipulowanie podstawą opodatkowania stanowi nadużycie prawa.

Powyższy przypadek jest typowym, wręcz podręcznikowym przykładem, że w obecnym stanie prawnym organy podatkowe i celno-skarbowe dysponują w VAT narzędziem, które daje duże możliwości wyznaczania innych skutków podatkowych niż te, jakie zostały wskazane przez podatnika.

Na ewentualne pytania w tym zakresie chętnie odpowie **Grzegorz Białowas**

• grzegorz.bialowas@taxpoint.pl • tel. 12 626 73 10 •

- zachęcamy do kontaktu!

5. KORZYSTANIE Z SAMOCHODÓW SŁUŻBOWYCH W TYM M.IN. DLA CELÓW PRYWATNYCH – AKTUALNE ORZECZNICTWO NSA

Odpłatne udostępnienie pracownikowi samochodu służbowego do celów prywatnych wyłącza możliwość odliczenia 100% podatku VAT od wydatków związanych z nabyciem i eksploatacją pojazdu. O wykorzystywaniu samochodu do celów prywatnych nie przesądza jednak jego parkowanie w miejscu zamieszkania pracownika – tak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyrokach z 10 maja 2017 r. (sygn. I FSK 1556/15 oraz I FSK 2283/15).

W myśl przepisów ustawy o VAT pełne odliczenie podatku od wydatków na zakup i eksploatację samochodów jest możliwe w przypadku ich wykorzystywania wyłącznie do opodatkowanej działalności gospodarczej podatnika. W przypadku udostępniania samochodów pracownikom także do celów prywatnych możliwe jest odliczenie jedynie 50% podatku. Sama zasada nie budzi wątpliwości, w praktyce jednak problematyczne okazuje się określenie, czym są cele prywatne.

W pierwszym analizowanym wyroku NSA stwierdził, że nawet odpłatne udostępnienie samochodu przez pracodawcę pracownikowi nie jest działalnością gospodarczą pracodawcy (podatnika VAT), gdyż pracownik nie staje się w ten sposób klientem. Tym samym niemożliwe w takim przypadku staje się pełne odliczenie VAT. Zdaniem sądu, bez znaczenia jest przy tym fakt, że takie udostępnienie pojazdu jest traktowane jak wynajem, który podlega opodatkowaniu. W praktyce oznacza to, że zakup i eksploatacja samochodu nie są neutralne podat-

kowo, mimo że jest on wykorzystywany jedynie do działalności opodatkowanej. Warto przy tym wskazać, że podobne rozstrzygnięcia NSA dokonywał już wcześniej, przez co można mówić o wyraźnie kształtującej się linii orzeczniczej.

Korzystne rozstrzygnięcie zapadło natomiast w drugiej sprawie – zgodnie z wyrokiem NSA podatnik nie traci prawa do pełnego odliczenia podatku, gdy pozwala pracownikowi parkować samochód w miejscu zamieszkania. W myśl orzeczenia nie może to automatycznie przesądzać, że pojazd jest wykorzystywany do celów prywatnych. Sąd zauważył wprawdzie, że zasadniczo zapewnienie pracownikowi bezpłatnego dojazdu do pracy realizuje jego cele prywatne, jednak zawsze konieczna jest analiza konkretnego stanu faktycznego. To sprawia, że inna będzie ocena, gdy zapewnienie transportu jest uzasadnione szczególnymi względami – np. koniecznością przemieszczenia sprzętu lub szybkiego dojeżdżania do pracy w przypadku wezwania pracownika. Dla oceny istotne są także takie okoliczności jak stosowne postanowienia w regulaminie korzystania z samochodów, umowy z pracownikami, w których zobowiązali się oni do korzystania z samochodów jedynie do celów związanych z działalnością gospodarczą pracodawcy oraz prowadzenie ewidencji przebiegu pojazdów.

Na ewentualne pytania w tym zakresie chętnie odpowie **Marcin Radwan**

• marcin.radwan@taxpoint.pl • tel. 664 717 348 •

- zachęcamy do kontaktu!

Dziękujemy za uwagę!

Informujemy, że za pośrednictwem Tax Point of View nie świadczymy usług doradztwa podatkowego lub prawnego, a niniejsze opracowanie zawiera informacje o charakterze ogólnym.

Przed podjęciem jakichkolwiek decyzji lub działań dotyczących konkretnych sytuacji w Państwa działalności gospodarczej prosimy o kontakt z doradcą Taxpoint.

Zespół Taxpoint

Zapraszamy do regularnego odwiedzenia stron:

<https://www.facebook.com/taxpointpowerofexperience>

oraz <https://www.linkedin.com/company/taxpoint-sp-z-o-o>

• biuro@taxpoint.pl • tel. 12 626 73 10 •